

6. c (katjusa.rucigaj@guest.arnes.si)

Dragi šestošolci!

V tem tednu bomo za nazaj ponovili učno vsebino o pridevniku, spoznali pa boste tudi, kako pridevnike stopnjujemo. Modro obarvano besedilo si zapišite ali nalepite v zvezek, rešitve nalog pa najdete na koncu te priloge.

Obveščajte me, kako vam gre, kje se pojavljajo težave in kako ste zadovoljni s svojim znanjem. Če česa ne razumete, obvezno pripravite vprašanja, da jih pokomentiramo in razložimo, ko se bomo ponovno videli na videosrečanju. In ne pozabite mi poslati nalog, ki mi jih še niste.

Lepo vas pozdravljam!

Vaša učiteljica Katjuša

NAVODILA ZA DELO OD 25. 5. DO 29. 5. 2020

• Spomnite se – znanje o **pridevniku** smo utrjevali že čisto na začetku 1. dela delovnega zvezka (septembra). Za izboljšanje razumevanja pridevnika si na portalu YouTube na kanalu »Slova je simpl« najprej oglejte 8-minutno razlago z naslovom *Pridevnik – vrstni, lastnostni, svojilni*: <https://www.youtube.com/watch?v=mZUN8WheR4o>

• Da bo nova snov o tem, kaj je **stopnjevanje pridevnika**, lažja, ponovite, kar o pridevniku že veste. Naslov in razlago v modrem si zapišite ali nalepite v zvezek:

PRIDEVNIK IN STOPNJEVANJE PRIDEVNIKA (DZ str. 92–101)

1.) **Pridevnik** je ena od **besednih vrst** (ostale besedne vrste so npr. še samostalnik, glagol, števnik, zaimek ...). »Pridamo« (dodamo) ga k samostalniku, torej natančneje določa samostalnik, na katerega se nanaša.

npr.: **svež kruh** (Kakšen kruh?)

2.) **Pridevnik se s samostalnikom ujema v spolu, številu in sklonu** (to pomeni, da je v istem spolu, številu in sklonu kot samostalnik, na katerega se nanaša).

npr.: Odpeljali so se z **gorskim** kolesom. (vrstni pridevnik, srednji spol (ker je 'kolo' srednjega spola, je tudi 'gorsko kolo' srednjega spola), ednina, orodnik)

Pridevnike **sklanjamo** (tako kot samostalnike).

Npr.: I **lep** (pes), R **lepega** (psa), D **lepemu** (psu), T **lepega** (psa), M (o) **lepem** (psu), O (z) **lepim** (psom)

3.) Poznamo **3 vrste pridevnikov**:

LASTNOSTNI – **Kakšen?** točna/dragocena/stara (ura) (zanima nas lastnost samostalnika)

VRSTNI – **Kateri?** ročna/digitalna/peščena (ura) (zanima nas ena izmed vrst, ki obstajajo)

SVOJILNI – **Čigav?** očetova/Majina/dedkova (ura) (zanima nas svojina oziroma čigavo je kaj) (PAZI: moja/tvoja ... sta svojilna zaimka, ne pa svojilna pridevnika!)

Nova snov:

4.) Lastnostne pridevnike lahko stopnjujemo (vrstnih in svojilnih ne moremo). To pomeni, da izražamo različne stopnje neke lastnosti. Poznamo **tri stopnje** (osnovnik, primernik in presežnik):

a) **OSNOVNIK**: to je osnovna/prva stopnja pridevnika (ničesar ne primerjamo med seboj; v takšni obliki pridevnike zapišejo v slovarje), npr.:

> mlad, velik, debel ...

> zelen, priden ...

b) **PRIMERNIK**: to je druga stopnja, ki izraža primerjanje nečesa z nečim drugim, npr.:

> mlajši, večji, debelejši ... (to je stopnjevanje Z OBRAZILI – s končnico),
> bolj/manj zelen, bolj/manj priden ... (pridevnike za barve in nekatere druge pridevnike pa stopnjujemo le OPISNO, to je z besedo *bolj/manj* – lahko jih stopnjujemo navzgor ali navzdol).

c) PRESEŽNIK: to je stopnja, ki izraža najvišjo stopnjo, ki presega vse ostale, npr.:

> najmlajši, največji, najdebelejši ... (presežnik prepoznamo po predponi **naj-**),

> najbolj/najmanj zelen, najbolj/najmanj priden ...

Pazi, **primernike** prepoznaš po obrazilih/končnicah **-ji, -ši, -ejši** ali po besedi **bolj/manj, presežnike** pa narediš tako, da primerniku samo še dodaš predpono **naj-** (ali besedo **najbolj/najmanj**).

- Za izboljšanje prepoznavanja pridevnika rešite tri dodatne vaje s kratkega učnega lista – ponovitev stare učne vsebine (naloge lahko pišete v zvezek):

PRIDEVNIK – UČNI LIST

1. Podčrtaj pridevnike. Pazi, da jih ne zamenjaš s prislovi ali z zaimki. (Po pridevniku se vprašamo KAKŠEN/KATERI/ČIGAV, po prislovu pa KAKO.)

Njen brat je nosil tesne škornje. Bili so rjave barve. Kupil jih je pri mestnem čevljarju. Ker so mu bili premajhni, so ga noge močno bolele. Ob najmanjšem koraku je glasno zavzdihnil. Bil je nespameten, ker ni pravočasno ugotovil, da so predragi, neudobni in da v njih nerodno hodi.

2. Pridevnike podčrtaj. Določi jim vrsto (L = lastnostni, V = vrstni, S = svojilni).

V očetovi sobi najdeš vedno zanimive stvari. Na pisalni mizi leži stara žepna ura, v spodnjem predalu najdeš poslikane beležke, najbolj pa se ponaša s svojim zaprašenim pisalnim strojem, ki bi ga rad dal maminemu bratu Marku.

3. a) Samostalnike dopolni z lastnostnimi pridevniki (Kakšen?).

_____ miza, _____ morje, _____ obleka,
_____ soba, _____ vrt

b) Samostalnike dopolni z vrstnimi pridevniki (Kateri/Katere vrste?).

_____ jezik, _____ vrata, _____ kolo,
_____ voda, _____ stroj

c) Samostalnike dopolni s svojilnimi pridevniki (Čigav?). Pazi, da jih ne zamenjaš s svojilnimi zaimki (moj, tvoj ...).

_____ knjiga, _____ prt, _____ pes,
_____ avto, _____ vino

- Po zapisu razlage in vaj preberite še razlage stopnjevanja pridevnika v okvirčkih v DZ str. 95, 96, 97 in podčrtajte bistvo. Nato se lotite branja besedila o rosi (DZ str. 92–93) in reševanja nalog o pridevniku (**delovni zvezek str. 92–97/naloge 1–14; str. 98–101/naloge 1–8**). V nalogi 1 na str. 98 ni potrebno oblikovati 5 vprašanj. Svoje odgovore **preverite v rešitvah**, ki jih najdete na koncu te priloge ali pa na povezavi Mladinske knjige https://www.mladinska.com/sola/ucbeniki_mkz/resitve-nalog pod zavihkom 6. razred: Slovenščina 6, samostojni delovni zvezek 2. del (na straneh 37–41).

REŠITVE – PRIDEVNIK – UČNI LIST

1. Podčrtaj pridevnike. Pazi, da jih ne zamenjaš s prislovi ali z zaimki. (Po pridevniku se vprašamo KAKŠEN/KATERI/ČIGAV, po prislovu pa KAKO.)

Njen brat je nosil tesne škornje. Bili so rjave barve. Kupil jih je pri mestnem čevljarju. Ker so mu bili premajhni, so ga noge močno bolele. Ob najmanjšem koraku je glasno zavzdihnil. Bil je nespameten, ker ni pravočasno ugotovil, da so predragi, neudobni in da v njih nerodno hodi.

2. Pridevnike podčrtaj. Določi jim vrsto (lastnostni, vrstni, svojilni).

V očetovi sobi najdeš vedno zanimive stvari. Na pisalni mizi leži stara žepna ura, v spodnjem predalu najdeš poslikane beležke, najbolj pa se ponaša s svojim zapršenim pisalnim strojem, ki bi ga rad dal maminemu bratu Marku.

očetovi: svoj. prid.

zanimive: last. prid.

pisalni: vrst. prid.

stara: last. prid.

žepna: vrst. prid.

spodnjem: vrst. prid.

poslikane: last. prid.

zapršenim: last. prid.

pisalnim: vrst. prid.

maminemu: svoj. prid.

3. a) Samostalnike dopolni z lastnostnimi pridevniki (Kakšen?).

Po smislu, npr.: velika/razmetana/polna miza, razburkano/neskončno/čisto morje, oprana/nova/strgana obleka, bela/pospravljena/velika soba, majhen/obdelan/ograjn vrt

b) Samostalnike dopolni z vrstnimi pridevniki (Kateri/Katere vrste?).

Po smislu, npr.: slovenski/italijanski/nemški jezik, vhodna/garažna vrata, gorsko/dirkalno/motorno kolo, mineralna/izvirna/morska voda, pralni/pomivalni/pisalni stroj

c) Samostalnike dopolni s svojilnimi pridevniki (Čigav?). Pazi, da jih ne zamenjaš s svojilnimi zaimki.

Po smislu, npr.: bratova knjiga, babičin prt, prijatelj pes, očetov avto, sosestvo vino

REŠITVE: DELOVNI ZVEZEK: SO VREMENSKI POJAVI ZANIMIVI, ZANIMIVEJŠI OD DRUGIH POJAVOV ALI NAJZANIMIVEJŠI OD VSEH?

1. naloga: Nižja./nižja, Največje./največje, Drobne./drobne, Pajkovo./pajkovo, Zemeljska./zemeljska

2. naloga: Napisane besede so samostalniki/pridevniki/glagoli/prislovi.

3. naloga: Ker so mi bile v pomoč vprašalnice kakšen, kateri, čigav ...

4. naloga: V 1. nalogi so uporabljene vse vprašalnice, ki so značilne za spraševanje po pridevnikih, in sicer vprašalnice kakšna, katera in čigavo.

5. naloga: Rosa je pojav lepega vremena. Je pojav usedanja vode iz zraka. Nastane, kadar je temperatura tal, rastlin in predmetov nižja od temperature zraka. Nočno in jutranje ohlajanje zemeljske površine in posredno zraka je največje na odprtem svetu. Roso štejemo med padavine v tekočem stanju. To je pojav, ki je omejen le na stik med hladnejšimi predmeti in okoliškim zrakom. K obilnejši rosi lahko prispeva pršenje iz megle. Zaradi počasnejšega izločanja vode iz zraka nastanejo in se obdržijo drobne kaplje povsod. Zanimivo je roso opazovati tudi na najmanjših predmetih, na primer na pajkovi mreži. Najmočnejša je rosa na rastlinah.

6. naloga: Največ je lastnostnih/vrstnih/svojilnih pridevnikov. (ker se vprašamo kakšen/kakšna/kakšno)

7. naloga: a) lepo b) Ker je pridevnik 1. stopnje zapisan v osnovni obliki, se imenuje oblika prid. osnovnik.

8. naloga:

a) NE, saj bi bila osnovna oblika nizek.

b) A Ker smo z zapisano obliko poimenovali lastnost temperature.

B Ker smo z njo primerjali temperaturo tal in zraka.

C Ker smo z njo poimenovali pojem.

c) Obliko pridevnika 2. stopnje imenujemo osnovnik/primernik.

9. naloga:

a) Poimenoval/-a sem lastnost rose na rastlinah.

Poimenoval/-a sem najvišjo lastnost rose na rastlinah.

Primerjal/-a sem lastnost rose in rastlin.

b) Osnovnik./Primernik./Presežnik.

10. naloga:

A Pridevnike sem sklanjal/-a.

B Pridevnike sem spregal/-a.

C Pridevnike sem stopnjeval/-a.

11. naloga:

lastnostne prid.

12. naloga:

a) Že **drobna** toča s premerom okoli en centimeter povzroča škodo tudi na poljščinah in v vinogradih. **Debelejša** toča dela škodo tudi na avtomobilih, strehah in na **okenskih** steklih. **Slabše strešne** kritine je dobro pred točo zavarovati. **Večja** zrna toče lahko resno poškodujejo tudi človeka. V takih trenutkih bi bila **bolj zaželena** letala proti toči.

b) drobna

c)

Osnovnik	Primernik
debela	debelejša
slabe	slabše
velika	večja
zaželena	bolj zaželena

č) Na en način/**dva načina**/tri načine.

13. naloga:

a) Ko se zrak nad travnikom segreje, se začne **lažji** topel zrak dvigati, tega pa nadomesti **težji**, **hladnejši**.

b)

na -ejši

na -ši

na -ji

c) Osnovnik

Primernik

lahk

lažji

težek/težak

težji

hladen

hladnejši

14. naloga:

a) osnovnik: / primernik: **šibkejši** presežnik: **najmočnejši**

b) A Osnovniku na začetku dodamo še *naj-*.

B Primerniku na začetku dodamo še *naj-*.

C Osnovniku dodamo *-ejši*.

Č Tvorimo ga po občutku.

c) Z besedo bolj./**Z besedo najbolj**.

REŠITVE – DELOVNI ZVEZEK: PREVERI SVOJE ZNANJE

2. naloga:

Osnovnik	Primernik	Presežnik
dolg	dajši	najdaljši
ljubezniva	ljubeznivejša	najljubeznivejša (deklica)
pogumen	pogumnejši (športnik)	najpogumnejši
velike	večje (hiše)	največje
star (hrast)	starejši	najstarejši
visoke	višje	najvišje (gore)
nizko (sleme)	nižje	najnižje
kratka	krajša	najkrajša (pot)
ozek	ožji (trak)	najožji
drag (nakit)	dražji	najdražji

3. naloga:

Najvišji/največji Slovenec je košarkar Primož Brezec, ki je visok 218 cm.

Najdaljša slovenska beseda v slovenščini ima 26 črk.

Postojnska jama je **najlepša** jama ne samo v Sloveniji, ampak tudi v Evropi.

Najstarejša vinska trta je Stara trta v Mariboru, saj ima okoli 440 let.

Najnižja izmerjena temperatura je bila na Komni nad Bohinjem, in sicer $-49\text{ }^{\circ}\text{C}$.

4. naloga:

Soseda Mojca je **mlajša** od moje tete. Triglav je **najvišja** gora v Sloveniji. Delovni zvezek za slovenščino je **debelejši** od delovnega zvezka za zgodovino. Bohinjsko jezero je **globlje** od Blejskega. Na Kitajskem so dokončali **najdaljši** most na svetu. Prstan z diamanti je **najdražji/dražji** od vseh drugih prstanov. Čokoladna torta je **slajša** kot mamino pecivo. Pri športni vzgoji sem dobil **boljšo** oceno kot Vid.

5. naloga:

a) Nebotičnik v Dubaju je najvišja zgradba na svetu. Visok je 828 metrov. To pomeni, da je kar 300 metrov višji od nebotičnika v Tajpeju. Najlepše fotografije z nebotičnika nastanejo zgodaj zjutraj. Kasneje je pogosto zavil v siv oblak smoga. Stavba ima tudi najvišjo **razgledno** točko na svetu ter dvigalo, ki ima najdaljšo pot na svetu. Opazovalnica, ki ponuja razkošen pogled na Dubaj, je bila za obiskovalce nekaj časa zaprta. Restavracija lahko sprejme prek 210 gostov, ima velik predprostor, **glavno** jedilnico in **kuhinjske** otoke. V nebotičniku so tudi stanovanja, **poslovni** prostori in hotel. Na vrhu je temperatura kar za 10 stopinj nižja kot spodaj.

b) osnovnik: **visok** primernik: **višji** presežnik: **najvišja/najvišjo**

c)

Osnovnik	Primernik	Presežnik
lepe	lepše	najlepše
siv	bolj siv	najbolj siv
dolgo	daljšo	najdaljšo
razkošen	razkošnejši	najrazkošnejši
velik	večji	največji
nizka	nižja	najnižja

6. naloga:

- Vejica na mizi je bila zelenjša/**bolj zelena** od travnika.
- Moj pulover je bil bolj tanek/**tanjši** kot Mojčin.
- Najzaželenjši/**Najbolj zaželeni** obiskovalci prireditve so bili otroci.
- Polž je najbolj počasna/**najpočasnejša** žival.
- Učenci 6. razreda so **bolj delavni**/delavnejši kot učenci 7. razreda.
- Izbral sem si bolj nov/**novejši** model prenosnega telefona.

7. naloga: *Po smislu, npr.:*

Moj brat je hudoben, vendar pa je moj sošolec hudobnejši.
 V našem razredu smo imeli najhudobnejšega sošolca na šoli.
 Moj sošolec Miha ima doma obsežnejšo zbirko računalniških iger, kot jo ima moj brat Mitja.
 V NUK-u smo si ogledali najobsežnejšo zbirko pesmi.
 Bolj čudaškega soseda še nismo imeli, odkar živimo v tem naselju.
 Moj stric ima najbolj čudaškega soseda.

8. naloga:

mrzel – **najbolj mrzel**; globok – **globlji**; zahteven – **najzahtevnejši**; širok – **najširši**; dober – **boljši**; gladek – **bolj gladek**; zaželen – **bolj zaželen**; trmast – **najbolj trmast**; slaven – **slavnejši**; strma – **strmejša**; star – **starejši**